

Toimenpiteisiin eläin- rääkkäyksen estä- miseksi.

1913

Rahdinajajain hevoset.

Y

hä vieläkin harjoitetaan maassamme ja varsinkin Karjalassa suuressa määrässä rahdinajoa, sillä metsät eivät raiskauksesta huolimatta ole vielä lopussa. Etenkin talven aikana on rahdinajo yleistä. Heti kun lunta on vähänkin maahan satanut, aletaan tukkeja, propsia, parruja, halkoja y. m. metsistä rannoille, asemille, tehtaille ja kaupunkeihin ajattamaan.

Jos syksyisen tai keväisen kelirikon aikana sattuu tuollaisille rahdinajoseuduille, niin saapi melkein joka paikassa nähdä mitä surettavinta hevosten rääkkystä. Huolimatta huonosta kelistä, koettavat ajajat saada mahdollisimman suuret kuormat määräpaikkaansa kulkemaan. Lumisimmilla paikoilla jaksavat hevoset vaivoin kuormansa kuljettaa, mutta kun sattuu tiellä lumettomia paik-

koja tai ylämaita, niin silloin saadaan kuorma kulkemaan vain hevosia ylivoimaisiin ponnistuksiin piiskaamalla tai muuten räökkäämällä. Hyväkin hevonen saadaan silloin pian huonoksi ja useimmilla varsinaisilla rahdinajajilla ovatkin hevoset huonoja ja huonosti hoidetuita. Valjaat ovat lisäksi kehnot, joten ne pian kuluttavat nahkan varsinkin hevosen olkapäistä rikki. Jokainen arvaa kuinka vaikea hevosen on silloin kevyttäkin kuormaa vetää ja raskaan kuorman vedettäminen sellaisella hevosella on sydämettämiä eläinräökkäystä. Sellaisia „rikkinäisiä“ hevosia näkee kuitenkin rahdinajomailla hyvin useilla. Ja kaikista sääliittävä on se, että rahdinajossa käytetään vanhoja, ikäloppuhevosia, joita rahdinajajat markkinoilta muutamalla kymmenellä markalla talvikaudeksi rahdinajoa varten ostavat. Noita vanhuksia sitten talvikausi metsissä ja rahtiteillä räkkätään mitä tunnottomimmalla tavalla.

Ken on noita rahdinajokuvia nähnyt, hänen täytyy myöntää ne niin surullisiksi, jopa rikollisiksikin, että niitä vastaan täytyisi ryhtyä pontevasti toimimaan. Eläinsuojelustyötä olisi ryhdyttävä niillä seuduilla, missä rahdinajoa suuremmissa määrässä milloinkin harjoitetaan, tarmolla tekemään, eläinsuojelusaatetta levittämään. Sellaisiin toimenpiteisiin lienevätkin muutamat eläinsuojelusyhdistykset ryhtyneet. On kuitenkin huomattava, että eläinsuojeluksen hyväksi toimivat voimat ja siihen tarkoitukseen käytettävät varat ovat perin vähäiset työn laajuuteen ja paljouteen verraten. Sitä paitsi vaikuttaa kasvatuksellinen eläinsuojelustyö hitaasti, kuten muukin kasvatustyö. Epäkohdat ovat taas niin räikeitä, ettei niiden vastustaminen ja poistaminen sietäisi viivytyksiä. Eläinräökkäyksen estämiseksi olisi sentähden ryhdyttävä myöskin suoranaisiin poliisitoimenpiteisiin. Sellaisiinkin ryhtyminen kuuluu eläinsuojelusyhdistysten ohjelmaan ja ovatkin ne varsinaisilla toiminta-alueillaan sellaisiin ryhtyneet. Mutta mahdoton niiden on järjestää eläinsuojelupoliiseja toiminta-

alueensa ulkopuolelle ja eläinsuojeluyhdistyksiä saadaan taas hyvin vaivaloisesti syntymään. Perin harvat ovat ne paikkakunnat, joissa sellainen on olemassa. Mutta nimismiehiä ja näiden alaisia järjestyspoliiseja on siihen sijaan joka pitäjässä. Nämä olisi saatava suuremmalla huolella ja tarmolla piirissään valvomaan, ettei eläinrääkkäystä saada harjoittaa. Sekin työ kuuluu heidän velvollisuuksiinsa, vaikka, mikäli tiedetään, useat poliisit luulevat, ettei niin ole asianlaita. Eläinsuojelusta rakastavain kansalaisten kullakin paikkakunnalla on siis, kun epäkohtia huomaavat, vaadittava nimismiesten ja poliisien niihin puuttumaan, toimenpiteisiin eläinrääkkäyksen estämiseksi ryhtymään.

„Kesähevoset“.

Yleensä on myöskin, varsinkin pienviljelijäin ja torpparein keskuudessa, tapana, että keväällä ennen kesän tuloa ostetaan markkinoilta tai mistä saadaan muutamalla kymmenellä markalla n. s. kesähevosia, „kesärenkejä“, kyntöä y. m. maatöitä varten. Tällaisetkin hevoset ovat joko vanhoja, ikäloppuja tai loppuunajettuja. Näitä sitten käytetään kaikissa raskaimmissa töissä ja välitetään hyvin vähän niiden valjaista ja hoidosta. Jos parempia, terveitä ja voimakkaita hevosia sattuu olemaan, niin niitä säästetään, käytetään vain helpommissa töissä ja huviajoissa. Usein näkee auran tai muun raskaan muokkausvälineen edessä vaivaisen konin, jolla on vain nahka luiden verhona ja sekin valjaiden rikkoma selästä ja olkapäistä. Mutta siitä ei välitetä. Aamusta varhain iltaan myöhään saapi se raskasta työvälinettä kulettaa, kärsiä ajajan vit-san, jopa seipäänkin lyöntejä ja kuulla hänen kirouksiaan. Kun tuo kiusattu eläin sitten ruokailuajoiksi tai illalla päästetään pois valjaista, on se niin uupunut, ettei juuri

kykene ruokaa etsimään ja itseään ravitsemaan, vaikkapa ruokaa olisi runsaastikin saatavana, mikä kuitenkin on harvinaista, sillä laihin ruokapaikka noille hyljätuille eläimille tavallisesti annetaan. Lisäksi kiusaavat paarmat ja karpäset eläinparkaa, pyrkien laumottain sen veristen olkapäiden ja märkivän selän kimppuun. Se on syvintä sääliä herättävä näky.

Kun noita kurjaan tilaan joutuneita eläimiä on kesäkausi tuollatavoin rääkätty, koetetaan ne syksyllä saada vähän parempaan kuntoon ja viedään sitten uudelleen markkinoille rahdinajajille myytäväksi. Tuollaista surullista kiertokulkua käsistä toisiin saavat nuo eläinparat kestää vuosikausia, kunnes viimein itsestään kuolevat rääkkääjänsä käsiin, tai käyvät niin kykenemättömiksi, etteivät he enää mistään hinnasta saa niitä myydyksi eikä vaihdetuiksi, vaan ovat pakotetut niiden päivät päättämään.

Samaa, mitä edellä on sanottu eläinsuojelustyöstä ja viranomaisten velvollisuudesta rahdinajajain hevosten suhteen, on sanottava myöskin heidän velvollisuudestaan estää „kesähevosten“ rääkkääminen. Nimismiesten ja poliisien on entistä suuremmalla valppaudella ja tarmolla asiaan puututtava ja siinä työssä on kaikkien, joilla on säälivä sydän rinnassa, viranomaisia tuettava ja autettava. Siihen ihmisyyys jokaista velvottaa.

